

Marija se spravlja k Jezusu,
 Pojdmó še mi, poglejmo še mi,
 Bomo vidili Jezusa,
 Jezusovih pet kervavih ran,
 Jezusovo desno stran;
 Kri in voda teče iz njega ran,
 Serce je ranjeno, žalostno,
 Okice so zlo objokane,
 Vse zavoljo križa težkiga,
 Ki je Jezus za nas nesel ga,
 Nja kri za nas prelil;
 Ti si nam obljubil sveti raj,
 Si nam ga obljubil, nam ga daj,
 Kakor si ga dal svojim jogram dvanajsterim. Amen.

Dobro bi bilo, da bi se take molitvice zapisale,
 stari ljudje jih še znajo, mladina že manj; sčasoma
 se bodo clo pozabile.

(Dalje sledí.)

Žalostna povést.

Naš slavni roják, gospod Jernej Kopitar c. k. dvorni svetovavec in prvi varh c. k. dvorne knjižnice na Dunaju i. t. d. je 11. dan tega mesca v 64. letu svoje starosti umerl. Ako ravno ni dolgo bolan ležal, je vunder že od spomladi sém bolehal, in z žalostjo se je že takrat vidilo, de ne bo dolgo živil. Pljučna sušica (jetika) mu je življenje končala, ravno sedaj, ko se je na dolgo pot v Rim pripravljaj, tamkaj po želji s. Očeta Papeža stolnico za slavijansko pismenstvo osnovati. 13. dan sedaj-niga mesca so ga pokopali in velika množica ljudi iz vsih stanov ga je na pokopališe spremila. — Z njim nam je negodna smert zopet eniga visoko uč-niga Slavijana vzela, kteriga niso samo učeni možje skorej cele Evrope, ampak še clo Cesarji in Kralji častili!

V. Vodnikovo shivljenje.

Kaj ne, ljubi bravzi! de ste vse, kar smo vam v naših novizah dosdaj od rajnziga gosp. V. Vodnika, flavniga krajnskiga pevza, sa pokufhnjo dali, vselej s veseljem brali. Ali vam ne bo morde vŕhezh, ako vam tukaj od njegoviga shivljenja nekaj povémo? Le poslušajte naš, to je on sam od sebe sapisal:

„Rojen sim 3. Švezhana 1758, ob 3. uri sju-tra, v gorni Šhiŕhki na Jami per Shibertu is ozheta Joshefa, in matere Jere Panze is Vizha. Dedez Juri Vodnik je rojen v Šhent Jakobu uni kraj Šave, fe je pershenil na Trato pod Goro nad Dravlamí k hiŕhi Shibert. Potle kupi hiŕho v Šhiŕhki na Jami, ime feboj pernese v leti 1730, vmerje 1774, star ofemdesét in pet let. Je rad delal in vino pil. Vezhkrat mi je sam pravil, kako ŕta on in njega ozhe Miha hodila na Hravaŕhko, kupzhovala s preŕhizhimi, vinam in platnam, sraven dober kup v ofhtarijah shivela. Vezhidel Vodnikov je posno starost doshivelo; dva brata inu ena ŕŕtra mojga dedza ŕo mene dostikrat peŕtovali, inu potle hvalili, kader sim pridno v ŕholo hodil.

Devét lét ŕtar popuŕtim jegrè, lushe inu derŕanje na jamenskih mlakah, grem volan v ŕholo, ker ŕo mi oblubili, de snam néhati, kader ozhem, ako mi uk ne pojde od rók. Pifati in branje me je uzhil ŕholmaŕter Kolénez 1767, sa prvo ŕholo ŕtriz Marzel Vodnik, Franzihkaner v Novim Meŕtu 1768 inu 1769. Od 1770 do 1775, poslušam per Jesuitarjih v Lublani ŕheŕt latinŕkih ŕhol. Tiga léta me shenejo muhe v kloŕhter k Franzihka-

narjam, flishim viŕoke ŕhole, berem novo maŕho, fe s oblubami savéshem; al 1784 me Lublanŕki ŕhkof Herberstein vun poŕhle, duŕhe paŕt. Krajnŕko me je mati uzhila, némfhko inu latinŕko, ŕhole; laŕtno veselje pa laŕhko, franzosko inu ŕploŕ flo-vénŕko. Kamenje posnati sim fe vadil 1793.

S ozhetam, Marka Pohlin, Difkalzeatam fe isnanim 1773, piŕhem nekaj krajnskiga inu sa-kroshim nekitere péŕme *), med katirmi je od sa-dovoljniga Krajnza komaj enmalo branja vredna. Vŕelej sim shelil krajnŕki jesik zhédén narediti.

Baron Šhiga Zois, inu Anton Linhart mi v leti 1794 narozhita, kalender **) pifati; to je moje prvo delo, katiro tukaj vŕim pred ozhi po-ŕtavim, de fe bodo ŕmejali, inu s menoŕ poterplenje iméli. Zhe bom shivel, ozhem ŕhe katiro noro med ludi dati; naŕhi naŕtopniki bodo ŕaj imeli kaj nad nami popravljati inu brufiti. — Pifano na Gorju-fhah v bohinfkih gorah 1. dan Roshnizvéta 1796.“

Do tega zhafa je Vodnik ŕvoje shivljenje sam popisal. K njegovimu laŕtnimu pifanju ŕhe to le pri-ŕtavimo:

V léti 1797 ga je ŕhkof grof Herberstein v Ljubljano poklizal in duhovnika pri ŕ. Ja-kobu isvoljil. Tukaj je sazhel „Ljubljansŕke novize“ pifati, ktére je J. F. Eger natifkoval in poredama ŕhteri léta, to je od léta 1797 do 1800 na ŕvetlo dajal, ki fe pa dan danaŕhnji prav pored-kama dobé, in ki jih morebiti, ŕkorej bi rekel, malo naŕhih bravzov posná, od kterih sam gosp. Vodnik takó le piŕhe:

Šmo ŕtare Novize
 Negodne drobnize,
 Nam dobri ŕo kotje
 Sa delat napotje;
 Še bomo smedile
 Ifkavza dobile.
 Pretekla bo sima,
 Saŕtojin naŕ íŕhe:
 Nobeden naŕ nima,
 Ko jes in bukviŕhe.

Komaj je Vodnik tukaj eno léto dolshnoŕti prid-niga duŕhniga paŕtirja opravljaj, ŕo ga ŕhe uzhe-nika v Ljubljansŕke latinŕke ŕhole poklizali; kjer je vezh lét s velikim veseljem, prisadevanjem in pridam úkasheljno mladost rasne uzhenosti uzhil. Ravno tazhaŕ je on tudi domazhe Šlovenze, umne prevoditelje, ki ŕo ŕ. piŕmo v flovenŕki jesik pre-ŕstavljali, s ŕvetam in v djanji podpiral, in vezhkrat mu je tudi duhovni ŕbor Ljubljansŕke ŕtolize novi prevod ŕ. piŕma dal pregledovati.

Vezh prijatlov flovenŕhine ŕo ga nagovarjali, de bi ŕvoje péŕmi, ki jih je poŕamesno pel, ŕkupej na ŕvetlo dal. Tega nagóvora vesel, jih kmalo vezh prav lepih odbére, ter jih pri J. Rezerju v Ljubljani v létu 1806 pod nadpiŕam „Péŕme sa po-kufhnó“ da natifniti, in med ljudi poŕhle. — Na-ŕlédno léto, to je 1807 je pa „Šulzhbo med vitesama Lamberg in Pegam“ (das Turnier zwi-schen den beiden Rittern Lamberg und Pogam), péŕem krajnskiga naroda, na ŕvetlo dal, ki jo je gosp. J. A. Supanzhizh v némfhki jesik preŕstavil.

Potém, ki ŕo bili v latinŕkih ŕholah po zelim zefarŕtvi sa vŕako ŕholo poŕébni uzheniki poterjeni, je naŕh domorodez gosp. Vodnik uzhenik semljó-piŕa in dogodivŕhine v imenovani uzhilnizi poŕtal,

*) Pifanize od lepih umetnosti na letu 1781.

**) Ta kalender je pod imenom »Velika Pratika« v letih 1795, 1796 in 1797 na ŕvetlo dajal.